

2.Таргоня В.С. Обґрунтування основних параметрів метанового збродження безпідстилкового гною великої рогатої худоби: Автореф. дис.. канд. с.-г. н. / Біла Церква, 1999. – 16 с.

3.Якість вимірюваного складу та властивостей об'єктів довкілля та джерел їх забруднення // КНД. – К.: Мінекобезпеки України, 1997. – 662 с.

4.Пат. № 23200 Україна. Мікробіологічний реактор. МКІ А 01 С 3/00 // Погорілий Л.В., Ясенецький В.А., Таргоня В.С., Сенчук М.М., Клименко В.П., Іваненко І.М., Грицаєнко Л.В. – Бюл. № 4, 1998.– 4 с.

5.Пат. № 23201 Україна. Спосіб очищення стоків тваринницьких комплексів і пристрій для його здійснення. МКІ А 01 G 31/02 // Погорілий Л.В., Ясенецький В.А., Таргоня В.С., Сенчук М.М., Клименко В.П., Іваненко І.М., Грицаєнко Л.В., Мовсєвсов Г.Е. – Бюл. № 4, 1998.– 11 с.

6.Пат. № 13895 Україна. Спосіб одержання біогумусу із червокомпосту і установка для його здійснення. МКІ А 01 К 67/00 // Сенчук М.М.,Таргоня В.С. – Бюл. № 2, 1997.– 3 с.

7.Пат. № 17772 Україна. Установка для відділення черв'яків від субстрату. МКІ А 01 К 67/00 // Погорілий Л.В., Ясенецький В.А., Сенчук М.М., Таргоня В.С., Клименко В.П., Іваненко І.М., Грицаєнко Л.В. – Бюл. № 5, 1997.– 3 с.

8.Пат. № 14916 Україна. Спосіб одержання біостимулятора росту та розвитку рослин з гумусовміщуючих речовин. МКІ А 01 N 61/00 // Ушаков І.П., Тітов І.М. – Бюл. № 3, 1997.– 7 с.

Показано, что биотехнология переработки отходов продуктов животноводства включает комплексное применение биореактора для получения биогаза, ротационного очистителя стоков и оборудования для отбора червей и получения удобрений и корма.

Shown that biotechnology of conversion of departures of products of stock-breeding includes a complex using bioreactor for getting biogas, rotary defogger of sewers and equipment for the selection a hearts and getting the fertilizers and provender.

УДК 636. 3. 083. 03

ВПЛИВ ЗИМОВОГО ВИПАСАННЯ НА ПРОДУКТИВНІ ЯКОСТІ ОВЕЦЬ ПОРОДИ ПРЕКОС

Д. А. Дубовиков*

Інститут тваринництва УААН

У статті наведено результати дослідю по вивченню впливу зимового випасання овець на посівах кукурудзи на їх продуктивність.

**вівці, зимові пасовища, кукурудза, продуктивність, плодючість,
збереженість**

У собівартості продукції вівчарства найбільшу питому вагу займають витрати на корми, на пов'язані з процесом годівлі технологічні операції, тому

* Науковий керівник - кандидат с.-г. наук Помітун І.А.

пошук шляхів зменшення витрат є вельми актуальним завданням як для науковців, так і для виробників.

Одним із технологічних прийомів, який би дозволив знизити собівартість продукції вівчарства, є зимове випасання овець [8]. На даний час накопичено позитивний досвід ефективного застосування зимового випасання овець з використанням як природних пасовищ, так і спеціально сіяних культур у поєднанні з підгодовуванням кормами зі сховищ. Про це свідчить ряд дослідів, проведених у районах Нижнього Поволжя [2], Західного Прикаспію [1], у Гірських районах Сибіру [6,7].

Нами було встановлено, що в історичному плані в Україні також у значній мірі використовували зимове випасання овець. Так, за даними Департаменту землеробства та сільської промисловості Росії [3], період зимового стійлового утримання овець у господарствах Харківської та Полтавської губерній не перевищував 4-4,5 місяця.

Виходячи з цього, перед нами постало завдання визначити можливість заміни силосу у раціоні дослідних тварин на кукурудзу з качанами, яку вівці споживали б на пасовищах у пізньоосінній (листопад) – зимовий період (грудень-січень) та вивчити її вплив на продуктивність овець у порівнянні з тваринами які утримувались за традиційною технологією.

Дана робота є одним з етапів розробки енергозберігаючої технології, яка б забезпечила зниження собівартості продукції вівчарства за рахунок здешевлення витрат на організацію процесу годівлі тварин.

Матеріали та методи досліджень. Дослідження проведені у дослідному господарстві “Чувиріне” Вовчанського району Харківської області на поголів’ї 514 вівцематок. Тварини були сформовані у дві групи-за методом аналогів з урахуванням живої маси, віку та вовнової продуктивності.

У дослідній групі маток із подовженим пасовищним періодом денна даванка силосу була замінена за поживністю кукурудзою з качанами у стеблах, яку вівці споживали на пасовищах із листопада 2000 року по січень 2001 року включно, інші корми, які входили у добовий раціон (грубі, концентрати), обидві групи споживали у рівній кількості з годівниць. Поживність кормів визначали в аналітичній лабораторії Інституту тваринництва УААН.

Тварин контрольної групи утримували за традиційною стійловою технологією із використанням силосу та інших видів кормів із годівниць. У період ягніння і підсисного утримання, маток обох груп утримували за стійловою системою.

Продуктивні якості маток оцінювали за такими показниками, як: плодючість, маса ягнят при народженні, маса ягнят при відбивці, збереженість ягнят до відлучення, настриг немітої вовни.

Результати досліджень. Попередніми дослідженнями встановлено, що при площі випасання 3 м² та врожайності 85 ц/га, вівцематка в середньому споживає 2 кг кукурудзи із найменшою кількістю нез’їденого корму на пасовищі в порівнянні з ділянками 2, 4, 5, 6 і 7 м² на 1 голову.

Виходячи з цього, були розроблені раціони годівлі для дослідної та контрольної груп (табл.1).

1. Раціони годівлі суягних вівцематок, що утримувались за різними технологіями

Корми	Контроль								Дослід							
	Маса кор.-му, кг	К. од.	ОЕ, МДж	СР, кг	СП, г	ПП, г	Са, г	Р, г	Маса кор.-му, кг	К.од.	ОЕ, МДж	СР, кг	СП, г	ПП, г	Са, г	Р, г
Сіно злако-во-бобове	0,5	0,25	3,7	0,42	50	28	1,8	0,85	0,5	0,25	3,7	0,42	50	28	1,8	0,85
Солома пшенична	0,5	0,10	2,56	0,42	18,5	2,5	1,4	0,4	0,5	0,10	2,56	0,42	18,5	2,5	1,4	0,4
Кукурудза в стеблах з качанами	-	-	-	-	-	-	-	-	2	0,87	11,4	0,53	51,2	25,36	7,8	3
Силос кукурудзяний	4,4	0,84	8,89	0,23	64,24	30,36	6,3	2,2	-	-	-	-	-	-	-	-
Концкорми-всього	0,2	0,30	2,07	0,18	22,1	16,4	0,35	0,73	0,2	0,3	2,07	0,18	22,1	16,4	0,35	0,73
у т.ч. овес	0,1	0,10	0,95	0,09	10,8	7,9	0,15	0,34	0,1	0,1	0,95	0,09	10,8	7,9	0,15	0,34
ячмінь	0,1	0,20	1,12	0,09	11,3	8,5	0,2	0,39	0,1	0,2	1,12	0,09	11,3	8,5	0,2	0,39
Всього	X	1,49	17,22	1,26	154,8	77,3	9,85	4,18	X	1,52	19,73	1,56	141,8	72,3	11,4	5,0
По нормі	X	1,35	16,0	1,7	210,0	130	13,0	9,5	X	1,35	16	1,7	210	130	13,0	9,5
+/- до норми	X	+0,14	+1,22	-0,44	-55,2	-52,7	-3,15	-5,32	X	+0,17	+3,73	-0,14	-68,2	-57,7	-1,6	-4,5

У результаті аналізу раціонів встановлено, що за вмістом обмінної енергії раціон дослідної групи переважав контрольну на 14,6%. Разом з тим, при традиційному раціоні вміст обмінної енергії перевищував норму на 7,6%, при випасанні – 23,0% відповідно. Раціони обох груп були дефіцитними за вмістом сирого та перетравного протеїну щодо норми годівлі [5].

Установлено, що при вищезазначеному рівні годівлі маток порівнюваних груп, вихід ягнят на сотню при використанні зимових пасовищ становив 106,5 голів, що на 5,5% більше в порівнянні з контрольною групою, яка утримувалась за традиційною системою (табл. 2).

2. Показники продуктивності овець при різних системах утримання

Показники	Контроль	Дослід	У відсотках до контролю
Середній настриг немитої вовни у маток, кг	3,41±0,07	3,66±0,07	107,3
Вихід ягнят на 100 маток, які ягнилися, голів	101,0	106,5	105,5
Маса ягнят при народженні (кг):			
ярочки	3,22±0,11	3,29±0,06	102,2
баранчики	3,41±0,12	3,42±0,06	100,3
Маса ягнят при відбивці від матерів (кг):			
ярочки	10,85±0,34	11,01±0,19	101,5
баранчики	12,96±1,68	13,39±0,29	103,3
Збереженість, %	95	98	103,2

При народженні маса ягнят у дослідній та контрольній групах була майже однаковою. При відбивці в 4-місячному віці жива маса ярочок, отриманих від матерів дослідної групи, перевищила контроль на 1,5% та баранчиків – на 3,3%. Нاستриг немитої вовни у овець дослідної групи був вищий на 7,3%, ніж в овець контрольної групи, що пов'язано перш за все з тим, що тварини дослідної групи більшу частину доби з листопада по січень знаходилися на пасовищі [4].

Висновок. Заміна в раціоні дослідних тварин кукурудзяного силосу на кукурудзу з качанами, яку тварини споживали безпосередньо на пасовищі, позитивно вплинула на такі показники продуктивності вівцематок, як: середній настриг немитої вовни, середня маса ягнят при відбивці, збереженість ягнят. Середня маса ягнят при народженні у маток контрольної та дослідної груп була майже однаковою.

Бібліографічний список

1. Головкин В.И. Эффективность пастбищного содержания овец в Западном Прикаспии //Технология и экономика овцеводства: Сборник научных трудов.- Ставрополь, Изд. ВНИИОКа, 1995, .50-53.

2. Зубарев П. А. Эффективность осенне-зимней пастбы тонкорунных маток в условиях Нижнего Поволжья //Научно-производственная конференция по овцеводству и козоводству. Тезисы научных сообщений 22-23 апреля 1986 г.- Часть 2.- Ставрополь, 1986.- С 33-35.

3. Исследование современного состояния овцеводства в России.- Вып 4.- С.-Петербург, 1884.-219 с.

4.Кияткин П.Ф., Пшеничный А. П., Логвинова Е. Я. и др. Зимняя пастьба овец.-Алма-Ата:Казахстанское краевое издательство, 1934.- 35 с.

5.Нормы и рационы кормления сельскохозяйственных животных: Справочное пособие /А. П. Калашников, Н. И. Клейменов, В. Н. Баканов и др.- М.: Агропромиздат, 1986.-352 с.

6.Подкорытов А. Т. Технология производства баранины при круглогодичном пастбищном содержании овец в условиях горных районов Сибири:Автореф. дис... канд. с.-х. наук /Новосибирск, 1984.-20 с.

7.Похабов В.Ф. Интенсивная ресурсосберегающая технология выращивания ремонтного молодняка овец (для условий Восточной Сибири): Автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата сельскохозяйственных наук.-Новосибирск, 1987.-27 с.

8.Сарбасов Т., Жакупов С. Полноценное кормление тонкорунных овец при пастбищном и стойловом содержании //Научно-производственная конференция по овцеводству и козоводству.- Ставрополь, 1986.-С 167-169.

В статье приведены результаты опыта по изучению влияния зимней пастьбы овец по посевам кукурузы на их продуктивность.

The research results on studying of influence of winter sheep grazing by corn sowing on their production are given.

УДК 636.085:633.31/.37

ПРОДУКТИВНІСТЬ ТА ЕНЕРГЕТИЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ГОРОХУ ТА СОЇ НА КОРМОВІ ЦІЛІ

О. М.Ільченко

Інститут тваринництва УААН

Наведено порівняльні дані продуктивності та енергетичної ефективності сої та гороху. Визначено, що збільшення виробництва рослинного білка шляхом розширення посівів гороху буде більш доцільним, ніж сої.

зернобобові культури, енергетична ефективність, перетравний протеїн, зерносінаж

У виробництві кормів проблема білка є однією із головних. До того ж вона і найбільш актуальна, оскільки потреба в ньому задовольняється лише на 70–75 %. Головне в цьому напрямі розширення посівів і підвищення врожайності зернобобових культур. Виникає питання, яка із двох найбільш поширених зернобобових культур горох чи соя є більш пріоритетною та енергозберігаючою. За даними низки авторів [1, 2], одним із головних шляхів розв'язання білкової проблеми є значне розширення виробництва гороху. Однак інші автори [3-5] стверджують, що вагоме джерело кормового білка – це розширення виробництва сої.